

# BISERIC'A si SCOL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literaria si economica.

*Ese o data in septemana: Duminec'a.*

## Pretulu abonamentului:

Pentru Austro-Ungari'a pe ann . . . 5 fl. — cr.  
 „ „ „ 1/2 ann . . . 3 „ 50 „  
 Pentru Romani'a si strainetate pe ann . . . 7 „ — „  
 „ „ „ 1/2 „ . . . 3 „ 50 „

## Pretulu insertiunilor:

Pentru publicatiunile de trei ori ce contiene  
 cam 150 cuvinte 3 fl., pana la 200 cuvinte  
 4 fl. si mai sus 5 fl. v. n.

Correspondintiele se se adreseze Redactiune  
 dela „BISERIC'A si SCOL'A“ in Aradu, la  
 institutul pedagogic-teologicu, éra banii la  
 secretariatulu consistoriului romanu ortodoxu  
 din Aradu.

## Copi'a cerculariului metropolitanu ca- tra tóte consistoriele eparchiali.

Nr. 161. Metr.

Escelenti'a Sa domnulu ministru reg. ung. de culte si instructiune publica, eu privire la convocarea congresului nostru nationalu bisericescu pe 16/28. a lunei curinti, efectuita prin literele mele din 20 Septembrie a. e. Nr. 146 Metr. a aflatu: cá modulu urmatu aicia pentru aducerea acestei convocari la preainalta cunoscintia a Maiestatei Sale ces. si apost. regesci, nu ar corespunde dispusetiunilor din Art. IX. alu legiloru din 1868. si normeloru cuprinse in statutulu nostru organicu; de acea prin ordinulu emisu sub 16 Octombre nou, a. e. Nr. 26,156 m'a poftitu, ca convocarea congresului se o suspendu pana candu de aci nainte se va face aretare la Maiestatea Sa si va urmá preanalt'a resolutiune.

In urmarea acestui ordinu ministerialu, in ceea ce privesece terminulu de mai susu alu intrunirei congresului nostru ordinariu, me aflu necesitatu a amená deschiderea aceluasi congresu pana la unu altu timpu, care se va defige mai apoi si se va face pe calea sa cunoscutu tuturor celoru interesati; rezervandu-mi a justificá la locul su procedur'a urmata din partea mea.

Recercu asia dar' pre Venerabilulu Consistoriu, se binevoiése a notificá cu tóta grabirea acést'a amenare deputatiloru congresuali alesi in cercurile de acolo; adaugu totodata: cá precátu regretu acést'a pierde a rendului preserisu in statutulu organicu: pre atât'a me aflu resolutu a-mi pune in lucrare tóte poterile spre a ferí biseric'a de ori-ce dauna din acestu incidinte.

Sibiiu, 8 Octobre, 1877.

**Mironu Romanul** m. p.  
metropolitanu.

## Congresulu interdisu!

In numerulu 37 alu fóiei nóstre publicaramu literile pastorale ale Inaltu Preasantitului nostru Metropolitu, pentru conchiamarea congresului bisericescu in sesiune ordinaria, ér in numerulu de facia publicamu interdictulu intrunirei congresului! Cum? si deunde acést'a metamorfosare monstruosa? Éca ni-o spune Preasantitulu metropolitu in cerculariulu seu: ministrulu reg. ung. de culte si instructiune publica ..... a aflatu cá procederea urmata in convocarea congresului nu corespunde dispusetiuniloru legii si normeloru cuprinse in statutulu organicu; de aceea *ordina* a se suspendetienerea congresului.

Nu e casulu d'antainu acést'a, candu guvernulu, cu tóta autonomi'a, ce ni-o garantéza statutulu organicu, si-permite amesteculu in afacerile bisericeii, violandu insusi legea santionata de monarchulu; este insa unu casu de totu strasnicu si ne mai pomenitu in analele sinodalitatii nóstre! Am vediutu ca guvernulu se ni aléga directu seu indirectu metropoliti si episcopi, insa mania lui in usurparea dreptului ce ni-lu acorda legea de statu pentru intrunirile religiose, nu éra inca bine cunoscuta.

Statutul organicu alu bisericeii nóstre reguléza in modu determinatu intrunirea congresului la fia care trei ani. In §. 152 elu dice. „Congresulu se va convocá ordinariu la trei ani odata si adeca totu deuna pre 1/3 octobre a anului antainu dupa alegerea deputatiloru, éra cerendu necesitatea si mai adeseori.“ Asia vorbesce legea, si ea vorbesce fórte eloquentu, cátu togmai in punctulu acést'a n'are trebuintia d'a fi comentata. Adeveratu cá paragrafulu 151 din „stat org.“ conformu dreptului de suprem'a inspectiune, legiuesce a se face insciintiare Maiestatii Sale, monarchului, despre convocarea congresului, dar acést'a nu preiudeca de felu paragrafulu 152, dupa ce incunoscintierea s'a facutu odata. Invederatu cá ordinulu mi-

nistrului ungaru este violarea flagranta a dreptului si autonomiei noastre bisericesci, castigata abia cu mari sacrificii!

Ce va fi indemnata pe domnul ministru se publice astfel de ordinu violentu? O scapara de forma in convocarea congresului, precum se dice? sau are el vre-unu motivu secretu, precumu se crede? Siguramente nu scimu. Totusi, se pare, nu ratacim daca vom releva secretulu interdictului ministerialu in pânica, ce-a intratu in magiarismu cu resbelulu orientalu. Guvernulu magiaru vede in poporele nemagiare din patria numai conspiratori si revoltanti contra inregitatii statului; astfel intimidatu, el cauta se impedece cu ori ce pretiu adunarile si celea mai nevinovate, ca nu cumva romanii coadunati pentru alte scopuri, se tiese vre unu planu secretu, cu scopuri politice mai inalte. Daca interdictulu ministrului se întemeieza pe consideratiuni d'acestea, atunci noi trebuie se deplangemu si pe cei paralisati in scopurile lor prin dispușetiunea prohibitiva, si pe cei vatamati in patriotismulu lor! Altfelu, martirisimu sîrcheru, nu întielegemu leialitatea poporului romanu, laudata de monarchulu, si patriotismulu prelatiloru nostri doveditu totdeauna in faci'a guvernului magiaru.

Dar se lasamu la o parte ratiunea faptului si se luamu in privire faptul golu. Ce e de facutu in situatiunea critica creata bisericeii prin ingerinti'a guvernului? In cerculariulu seu, Preasantitul Metropolitu, dechiara ca, e resolutu a-si pune in lucrare toate puterile spre a feri bisericea de ori-ce dauna din acestu incidentu. E laudabila acesta resolutiune pastorală, si unu arhieru si pastoriu alu bisericeii nu poțe fi mai sublimu decâtu imitandu pe arhierulu celu mare, pazindu si aparendu cu fidelitate mostenirea, ce i-a lasatu, bisericea crestina. Se pare insa, ca o pasire serioasa din partea Preasantitulu Metropolitu a intardiatu; pedec'a pusa de guvernul la intrunirea congresului este o dauna ireparabila, căci este o vatamare de dreptu; vatamare de dreptu si totusi nu avem cuventu de a-o protesta! Unu protestu de gravitate si consideratiune, lu-poțe face singuru congresulu, dara numai pe temeiulu statutului, apoi daca noi ne-am abatutu dela statutu, cum vom reproși atunci abaterea guvernului? Cu intrevinerea autoritatii, de care Inaltu Preasanti'a Sa se bucura in sferele mai inalte, nu ne indoimu, ar fi pututu delatură pericolulu venitu asupra noastră, si congresulu nu era impededatu in activitatea sa. Noi credemu ca defectele formali, la cari se provoca ministrulu, sunt numai pretextu, era insa bine daca nu-i-se dá ansa, ca se provoce la atari defecte.

Ierarchi'a bisericeii serbesce face propaganda pronuntiata pentru a-si asigura sörtea monastiriloru, era ierarchi'a bisericeii noastre stă in nelucrare. Delegatiunea dorme. Congresulu nu se intruneste. Töte mergu anapoda la noi! Pana candu totu asia?

## Érasi agitatiunile Serbiloru pentru manastirea Hodosiu-Bodrogu.

Press'a serbesca din di in di si-incorda totu mai tare puterile in agitarea poporului serbescu asupra patriarchului si episcopiloru lor, provocandu-i se li arete, cum stau cu manastirea Hodosiului infintiată de Iasici?

O corespondintia aparuta in foia „Srbachi Narod“ No. 67. vestesce ca multu meritatu Archimandritu Corneliu Zsivcoviciu nascutu in Dalea a reposatu. Autoriulu corespondintiei, de si n'ar dori ca vestea se fia adeverata, totusi, dice elu, mi-servesce de privilegiu bunu ca se intrebamu de starea manastirei lui Iasici, sub acui jurisdictiune stă acea manastire, si öre acea manastire de dreptu este si astadi sub Metropolia si patriarchi'a serbesca?

Noi si astadi ne aducemu bine aminte, continua corespondintele, despre dispușetiunile luate de catre deputatii congresuali dela anii 1864—1865. candu era se se hotarësea, subordinarea manastirei Hodosiului la metropoli'a romana, respective la dieces'a Aradului. Romanii au cerut'o si Serbii au refusat cererea lor. Astfelu cestiunea despre manastirea Hodosiului, a ramas si pana astadi neresolvita.

Dupa dreptu se cuvine ca manastirea Hodosiului se remana pana la total'a despartire in manile metropoliei serbesce precum a fostu si mai nainte. Daca intru adeveru este asia precumu ar fi trebuitu se fie? — Noi nu scimu! — Implinesce metropolia serbesca hotaririle Congresului lor in acestu respectu si poarta ea socoteala despre manastire? nici acest'a nu scimu: noi numai aceea scimu, ca manastirea Hodosiului o vedemu in sematismulu Monarchiei Austro-Unguresce din anulu 1877, la pagin'a 825. apartinenta la dieces'a Aradului, respective la Metropolia romanilor; scie despre acest'a Metropolitulu si membrii Congresului nostru bisericescu, dice corespondintele, si facut'au ei pasii cuvinciosi pentru vatemarea de dreptu? nici acest'a nu ni e cunoscutu, noi scimu numai principiulu juridicu, ce suna „Vigilantibus jure.“

In urmare corespondintiei de facia si acelu precedentu mentionate in nr. 37 alu „Bis. si Scol.“ Santienia Sa patriarchulu serbiloru Procopie Ivacicoviciu a si trimisu unu cerculariu la toti Episcopii si sufragani se-si dee parerile lor despre manastirea de sub intrebare. Candu capii bisericeii serbesce sunt provocati se-si dee opiniunile lor, pentru a-se pregati unu actu importantu in caus'a manastirei controversate, ce va fi supusu deliberariloru Congresului serbescu din primaver'a viitoare — nu avem cuvinte indeștultöre pentru a trage atentiunea capiloru bisericeii noastre, si in specialu atentiunea maritulu congresu nationale bisericescu \*) asupra cestiunei monastiriloru, si anumi'a manastirei Hodosiului. Pentru ca din corespondintia din „Srbachi Narod“ totu omulu poțe vedé cumca serbii in töte partile, cerca mijlöce pentru a provoca si a imböldi pe capii lor bisericesce ca sa raclame acesta Manastire.

\*) Congresulu deja e interdisu.

## Crearea și dezvoltarea spirituală primitivă a omeniei.

VII. Teodor Cernă

Rasele africane în migrațiunea lor spre est au ajuns mai întâi în Indi'a, unde și-au asediat primele colonii. Cunoștințele despre libertatea Indiei sudice ni arată, că aici nu numai că se afla toată evoluțiunea din rasa Negrilor, ci și urme din rasa superioară egipto-semitică. Prea aici dar au existat acele elemente ca și în Egipt; prin urmare cauze egale au produs acțiuni egale. Probabil înseamnă că Egiptul a stat înseamnă mai înainte în atingere cu Indi'a, de unde cultura sinonimă în ambele țări, așa că soldații indieni strepuși fiind în Egipt credeau că se afla în țara lor, vedându-ruinele templelor miraculoase. Prea lungă sinonimitatea edificiilor mai aflăm în Indi'a și bas'la instituțiilor sociale ca în Egipt, aflăm acele patru caste și multe altele, care erau împreunate nemidlocit în aceste. Am putea susține deci chiar și de bine, că Indi'a și-a străplantat cultura în Egipt și nu Egiptul în Indi'a; dar în cele următoare vom vedea, că lucrul nu stă așa. Emigrațiunea Arianilor în țările râului Ganges probabil că s'a întâmplat mai înainte de cât în Iran; dar mai târziu la nici un caz; prin urmare putem presupune, că semenițele astufeliu despartite nu au diferit mult în cultura, mai afinitatea cea mare în limbă zendiană și sanscrită ne îndreptățește să susținem, că mai înainte amândouă ramurile aceste au fost împreunate și că au stat pe aceeași treaptă. De aici urmăm, că Arianii nu au adus cu sine în Indi'a nici o cultura materială, ci îmbrăcșiara pe ceea ce există deja acolo, schimbându-o firesc după cum li-a convenit mai bine; întru această ne interesează foarte împregiurarea, că cultura indiană e amestecată. Înainte de cucerirea Arianilor se pare că și Indi'a a constatat dintr-o multime de staturi mici, ca și Egiptul înainte de Menes, și că numai instituțiile sociale au format între densele una legatură, de oarece mai preste totu locu erau acele. Împregiurarea această li-a usurat arianilor cucerirea; aceștia începând dela Pendsiab se viră pre încetul în siesurile râului Ganges, și după lupte crancene, adese ori schimbătoare, și castigarea supremății numai după ce primă în sinu lor ambele caste superioare. Indi'a și după cucerire remase desbinată în mai multe staturi, dar Arianii se estinseră totu mai departe, atât pre căi pacifice, cât și prin războie; podelu sudic înseamnă nu lu-potura subjugă de totu nici odată; această remase și mai departe asilul locuitorilor primitivi, dar și pre aici se refăcea pucine elemente din limbă sanscrită. Cultura Indiei trebuie să ni-o căutăm în genere ca și pre cea egipteană și dacă s'ar fi dezvoltat mai departe în linie, atunci de sigur ar fi trasu după sine și unitatea statului. Poporul sanscrit înseamnă o împiedecă foarte, schimbându și influențându preotindena, până cându în fine însuși cădă sub influența elementelor străine. De aici ni-potem explica, de ce s'au născut mai multe religii și nu una; toate înseamnă luara direcțiuni foarte varii, dar subsistarea neconturbată până cându nu atacă rădăcinile organizației sociale, adică împărțirea în caste.

La Egipteni vedem că baza simplă avăra instituțiile acele, cum s'a pastrat conștiința căia căruia ceru și ce moderațiune inteligentă circula prin toate afacerile statului. Arianii fură străini de toate acestea; instituțiunea de caste o acceptară și o susținură numai ca să domnească împreună cu domnitorii, și mai târziu și-o explică după modulu lor propriu; adevărat înseamnă înseamnă însă nu o cunoșcătoare nici odată, asemenea li lipsi și înțelepciunea diplomatică a Egiptenilor; pe castele inferioare le tractau foră nici o cruțare, ceea ce documentează pre deplin, că nu densi inventară instituțiile aceste, de oarece totu ce e nenatural și neumanu isvorește din nepriceperea

lucrului. Egiptenii au introdus gruparea pre bas'la împărțirea lucrului și după capacitatea fiecăruia, și totu însuși era stimat și ascurat; Indianii înseamnă explică foarte reu codicele lui Menes, și de aici apoi instituțiile acele neratiunale. Referințele sociale ale Indianilor, de și erau ceva nemorale, în simplitatea lor nu ar fi putut ajunge acolo, unde ajunseră, dacă nu s'ar fi întâmplat de sigur unu procesu spiritualu îndelungat, despre care înseamnă dorere că nu avem documente. Procesulu acest'a a favorit foarte dezvoltarea spirituală, de oarece prin amestecare ambele elemente au dat de idei nouă și aceste le împinse să caute după modulu cum se le împreuneze cu ale lor. De aici se nască apoi societăți mai mici cu diferite direcțiuni și aceste influențându spre alta produsă erăsi forme de totu totu varii. Nici într-o țară din lume nu au căutat omeni mai multu ca în Indi'a despre cauză finală a tuturor lucrurilor, despre dezvoltarea, scopulu și capetulu lumii, precum și alu tuturor lucrurilor terestre; dar nici nu a decursu mai în linie căutarea acest'a năcarea ca aici, unde se perfecționă sistemulu de separare totală. Aici nu potem strebate în labirintulu căutătorilor indieni, pentru că ni lipsesc miedile necesare; dar din cele ce le cunoșcem până acum aflăm, că și aici există toate evoluțiunile, începând dela emanatiunea dieității primitive a Egiptenilor până la dieulu celu personificat alu Persilor. Dintre multe speculațiuni indiene, înseamnă aici următorii:

„Brahma, dieitatea primitivă, e creatorulu tuturor lucrurilor (dieulu primitiv alu Persilor); din eulu seu propriu se nască mai întâi dumnedieulu lumii. Acest'a e una trinitate și consta din Brahma, creatorulu (nu corespunde pre deplinu lui Ormuzd), din Vishnu, sustinatorulu și din Siva, risipitorulu (Sevec). Brahma a creatu mai întâi numai spirite pure, și încă mai multe milioane de specii mai înaltă seu mai de dios, dar toate erau bune ca însuși creatorulu; mai multe se lepadă înse de dumnediu și astu-feliu devenira rele. Numai după aceste creă Brahma lumea cu trupurile terestre, cu scopu ca într'ensă se să purifice spiritele cele rele. În fia care trupu terestru închise câte unu demonu de acest'a ca planta, animalu seu omu, și prin această se nască ființele vietuitoare din lume. Brahma creă pre omeni; din capulu seu se nască cast'a prima, adică Brahmanii, din umeri luptătorii, din cote lucrătorii (Vaisja) și din petițe servitorii (Sudra)“. Toate aceste sunt imitațiuni fidele ale religiunii egiptene, cu acelu adăsu, că aici s'a introdus ca mediatoru dumnedieulu celu viu, ceea ce s'a întâmplat prin Vishnu, carele lucră contra timpulu nimicitoriu și carele apare ca intrupat în lume, pentru ca să restituască ordinea ori cându va fi de lipsă. Corpurile terestre sunt peatoșe, viști'a lor înseamnă timpu de penitență. Spiritulu peregrină dintr'unu corp într'altu până cându în fine, purificându se deplin, se reîntorce la dumnediu. Amestecarea ambelor religiuni e evidentă, dar amândouă și-au pierdut înseamnătatea primitivă, prin urmare contrastele nu s'au putut delatură. Nu se unesc înse nici de câtu cu conceptulu inteligentiei supreme a lumii, ca această se aiba lipsă de sucursu continuu; asemenea nici crearea spiritelor, cari sunt bune dar și rele cu toate că se deriva din dumnediu. La Egipteni înseamnă reulu decadent'a lumii, adică nimicirea, precum și totu ce a conturbat ordinea sustatoria ori a împiedecat progresulu. La Persi înseamnă lumea cea rea se explică din natură sa după, adică spirituală și materială, întru câtu materi'a împiedecă spiritulu; dar chiaru întru această i-a constatat destinațiunea, se combata și se învinga materi'a și astu-feliu se deo lumii alta direcțiune. La Indiani lumea era numai rea, și fia care stadiu înseamnă pedepă pentru peatoșele creației primitive. Egiptenii aveau de motto sustinerea, Persanii luptă și victori'a, și Indianii necădiurile și suferințele.

Conformu pareriloru si de aici apoi institutiuniloru de statu, in Indi'a nu a existatu ver o 'hierarchia' bine organizata, ci cast'a Brachminiloru, care si-avea in fia care statu pusetiune santita prin religiune, regii li-erai numai scutu, pamentulu era proprietatea lor, si numai grati'a lor putea se face si pre altii posessori. Totu ce era in Egiptu naturalu si simplu si sta in ore care legatura interna, aici aparea de nenaturalu complicatu si contradicatoriu. Lumea precumu si vietii'a terestra, asemenea ori ce afacere de pre pamentu insemna numai ocupatiune cu pecatulu; numai acel'a facea merite, care traia retrasu si care suportă necadiuri voluntarie si penitentie. Daca ar fi strabatutu parerea acest'a prin intréga Indi'a, atunci tier'a s'ar fi selbatacitu cu totul, locuitorii nu ar fi ajunsu la nici o cultura; pre ici si cole inse totu s'au mai aflatu si de aceia cari au pusu ceva pondu pre lume si au fostu destulu, de tari pentru ca se sustiena cultur'a. Directiunea acest'a se aventă intr'atata, in catu tote de pre pamentu, lumea intréga fu Brahma, adeca buna, si astu-feliu se nascu unu feliu de panteismu. Pre base obscure se desvoltara asiá dara doue directiuni externe, si nu avem de catu se regretamu, cá istori'a acestoru misicamente spirituali prea interesante ni va remané pentru totu de-un'a ascunsa, de ora-ce Indianii nu aflara lucru demnu a-o insemná, pentru-cá ei despretiuiiau totu ce era lumescu. Misicamentulu acest'a trebui se promoveze desvoltarea spirituala, de ora-ce pre candu una directiune fientiá spre stagnare, pre atunci acest'a dá ansa la cugetare si provocă alte directiuni contrarie. Dar acest'a se estindea numai la cast'a, care avea dela domnedieu privilegiu se cugete. Misicamentulu acel'a a probatu odata se franga si se estinda marginile aceste, si póte cá atunci a fostu si mai vivace in tota Indi'a. Panteismulu indianu in legatura cu contrastulu ce existá in doctrin'a, care crutiá fientiele vietuitorie, ér pre una parte mare a poporatiunei o tractá fora mila, produse desbinari mari in tote afacerile religiose si sociali. In veaculu alu sieselea a. Ch. adeca pre timpulu lui Zoroaster si Indi'a fi capace de reforme. Budhistii cercara contra panteistiloru se unifice pre dumnedieu, dar' in modulu acest'a ajunsera in celu alaltu estremu, cá ei denegara dumnedieului loru tote insusirile. Dupa densii fienti'a suprema are doue stadiu, unulu perfectu, adeca repausulu si altulu neperfectu, adeca activitatea, si intr'acést'a se manifestéa ca lume visibila. Dumnedieu nu a ajunsu de sinesi in stadiulu acest'a neperfectu, ci printr'o intemplan nefericita, carea provocă se se nasca intr'ensulu activitatea si de aici apoi s'a inceputu creatiunea. Mai antaiu se nascu spiritulu, apoi materi'a si in fine dintr'amendoue lumea. La parerea acest'a ajunsera ómenii astu-feliu:

Vediendu dumnedieu starea deplorabila a fiintieloru de pre pamentu, lu-cuprinse mila de ómeni si astu-feliu li dade religiunea, care se baséa pre abnegare, amore si compatimire. In urm'a acestei pareri lumea se rentórcé pre incetulu in repausu, dar corpurile trecu prin multe stadiu, mai inainte de a ajunge intr'ensulu (metempsicos'a). Omulu si-póte prescurtá rentórcerea acest'a, nusiinduse se se perfectiuneze aici pre pamentu, abdicandu de tote simtiementele iritamentele si patimele lumesci; succediendu-i ast'a, ajunge la dumnedieu, la Buddha pre calea cea mai scurta; spre acest'a se recere ca omulu se-si mesure totu pasiulu si se judece ori ce intreprindere, ceea ce se póte numai prin desvoltarea spiritulu, prin castigarea de cunoscintie si prin ocupatiuni sciéntifice. Aceste sunt datorintiele toturoru ómeniloru, deci cu totii trebuie se se ajute imprumutatu, asiá dara nu incape nici impartirea ómeniloru in diferite caste. Din aceste se vede cu cáta istetie si-sciura incongiurá Buddhistii parte cea obscura a credentiei si cumu deveni aparatórea sciéntieloru doctrin'a, lor, care cuprindea in esentia principiulu de a nimici intréga cultur'a. Pote cá intre multe altele s'ar fi desvoltatu in pace si directiunea ast'a a cugetatoriloru indiani, daca nu ar fi cuprinsu in sine institu-

tiunea de caste; acest'a produse resistentia si lupta, care decursu mai multe veacuri si in fine alungá Buddhismulu de pre pamentulu indianu. Aici se curmá si firulu de vietu alu desvoltarei spirituali din Indi'a. Liniscea, ce urmá dup aceste lupte, mai dade ansa la nisce rezultate splendide, in fine inse decadiura tote, pana si cele mai necesarie. Budhistii se estinsera spre nordu si spre ostu, si in scurtu timp numerara milione de credentiosi spre salutea genulu umanu. In unele privintie consuna fórté Buddhismulu Crestinismulu, ceea ce o pote observá totinsulu. Sinonimitatea intre Indi'a si Egiptu inca amu vediutu-o, asemenea abaterile. Indianii nu cunoscú misterie; asemenea nici da tin'a de a sustiené pre morti, prin urmare nici mormentele cele colossali nu le au. Metempsicos'a inse o aflamu de amendoue partile, de si in unele privintie deosebita; asemenea impartirea in caste, precumu si templele cele colossali. Precandu Egiptenii puneau mare pondu pre forma, pre atunci la Indiani acest'a nu are nici o insemnatate; numai volumulu si substanti'a ca ceva netrecatorie, aceste li forma alfa si omeg'a. —

## Conferinti'a preotiloru si invetiatoriloru

din cerculu inspectorulu alu Agrisului, din dieces'a Aradului, intrunita la 22 Sept. a. c. in comuna Seleusiu, sub presidiulu dlui inspectoru de scóle, Demetriu Popa, a luat in desbatere urmatóarele obiecte:

- I. Edificarea scóloru si eventualminte straformare loru dupa cumu postesece legea de instructiune publica.
- II. Medalitatea d'a infiintiá fundu scolariu in tota comuna din inspectoratu.
- III. Modalitatea de a se naintá diliginti'a invetiatoriloru in interesulu invetiamentulu confesionalu.
- IV. Cum si prin ce s'aru puté induplica pruncii a cetá scól'a de tote dilele si cea repetitionala, si progresu intru invetiatur'a ce li se propune.
- V. Cum s'aru puté infiintiá si pastrá scól'a de pom in tota comun'a, si in fine.
- VI. Cumu s'aru puté indemná poporul la retienerea dela beuturile spirituóse, si cumu s'aru puté indemná lucrul.

Cu privire la resolvirea acestoru punctu conferinti'a opinatu:

ad. I. a) Candu comun'a aru zidi scól'a noua, preotii si invetiatorii se suatuésca a nu se spesá sume de bani enorme, ci zidirea se se face simpla, din materialu sanatosu si corespondietoria legii de instructiune, era remanenti'a de bani se se puna in fondulu scolariu.

b) In acele comune unde edificiuu scolariu nu corespunde legii de instructiune publica, preotulu si invetiatoriulu ca cei mai interesanti membri ai comisiei scolare se nesuésca la comun'a politica, ori la parochie a se modificá acelu edificiu, dupa cumu pretinde legea de instructiune era daca aici va aflá resiscintia — se face colecte pre comunu pe la cei mai avuti ómeni, cu a caroru contribuiune se implinésca defectele, ce-ar pretinde legea dela organelu confesionale fatia de scól'a.

ad. II. a) Se se induplicate comunele a escinde cáte una bucata de pamentu din pasculu ori din padurea comunu, era membrii privati ai comunei se se indemne si induplicate a doná si a testá cáte ceva in folosulu acelu fonduri avendu preotulu si invetiatoriulu a premerge cu esemplu bunu.

b) Unde nu s'ar puté induplica comunele a escinde ceva din pasculu ori padurea comunu, acolo se se céra báremu locurile cele parasite, si netrebuintiose comunei, bunu óra cele de alungulu drumulu, cele dela marginea satelor

si altele. In acele se se plante pomi roditori in folosul fondului scolariu.

c) Se năsuiescă preotii si invetiatorii a introduce in comuna obiceiul ca fiesce care locuitoriu se sădăscă pomi in mormintii comunei si anume la famili'a sa, unde e ingroșă pata, acaroru rod cu timpul se vina in fondulu scolariu.

d) Cu tasulu alu IV. care se va portă in biserica la serbatorile insemnate se se adune oferte dela credintiosii comunei.

e) Glóbele ce aru incurge la comunile politice pen-imi-tru delictes, preotii si invetiatorii se se silésca barem pe jumetate se se platésca in fondulu scolariu.

f) Candu se presinta cause contraverse intre barbatu si femeie la oficiulu parochialu, atunci preotulu dupa impregiurari a dăse, pedepsésca pe partea vinovata cu celu putienu 50 cr. séu eme-dupa impregiurari si mai multu, pe partea fondului scolariu.

g) Candu o statiuone invetiatorésca devine vacanta prin cuncalegerea invetiatoriului in alta comuna, de órece provisiunea vólui invetiamentului in sensulu „Normeloru“ sustatátore §. 59.

h) Comissiunea scolara pana la intarirea alesului — din salariulu ce aru competă interimalului séu substituitului — umatate se se desemnedie pentru fondulu scolariu, éra cea-alta jumatare, se cada in folosint'a substituitului invetiatoriu.

i) Comissiunea scolara se faca colecte pe timpul se-berisiului séu culesului viiloru pe la credinciosii — pe sém'a fondulu scolaru aducandu oferte naturale.

j) Preotulu se năsuiescă a suatui pre credintiosii, ca cu oca-siunea facerei testamenteloru, se doneze ceva pe seam'a fondului.

ad. III. a) Se se năsuiescă, ca invetiatoriului se i se mbunatatiesca salariulu si acel'a se se incasedie regulatu.

b) Comissiunea scolara se supravighieze asupra năsu-atiei invetiatoriului intru propunerea invetiamentului, — ase-ponca si inspectorulu se cerceteze dupa putintia mai de-ulte ori scól'a in decursulu anului, si in tóta lun'a, séu aremu la trei luni se se tiena unu esamenu, — éra visita-unea inspectorului se fie pe ne asteptate.

ad. IV. a) Se se recomande invetiatoriloru a pasí blandu a copii si a-i indulci prin suaturi bune, laudandule folo-alu invetiaturii si încátu este cu putintia se-i si pre-izeze din infintiendulu fondu scolaru. Éra partea buna a horu copii se se faca cunoscuta naintea preotului care are a cerceteze mai adese ori scól'a.

b) Inspectorulu se recerce pretur'a cercuala, ca acést'a ná la indatoredie pe antisti'a comunala a dá socota comissiunei scolare despre numerulu celoru pedepsiti pentru negligerea ti'a scólei cu finea fie carei luni, — éra comissiunea scolara se portedie despre acést'a socóta inspectorului, de órece acést'a procedere aru fi unu mijlocu care aru silí pre parinti a-si baui pruncii la scóla.

c) Éra cu privire la frecuentarea celoru dela scól'a a petitionala se se aplice legea cu tóta rigórea.

ad. V. Fiesce care comissiune scolara se insarcina ca adin'a de pomi se-o provéda cu cele necesarie atâtu la creare câtu si la procurarea sementieloru, éra inspectorulu ndu va cercetá cutare scóla se caute in adiasu despre re a rea scólei de pomi.

Acolu unde gradin'a de pomi nu esista, éra dela co-tiune, ma nu se póte esoperá, pentru propunerea economiei, in-atiatoriulu se se folosésca de gradin'a sa.

ad. VI. Preotulu si invetiatoriulu la ocațiuni bine ve-anele, se suatuiésca poporulu a parasí beutur'a spirituósa, tivandu daunele ce acést'a casiuna atâtu familiiloru câtu ómeniloru singurateci.

Conferintia recérea pre Ven. Consistoriu ca pe viito-si irne prin organele redactiunei dela „Biserica si scóla“ se for-blice astu feliu de artiele, cari se combata folosirea beu-som-rei spirituóse, de órece acést'a este organu oficiosu pentru réga diecesa, si care nici dela o biserica parochiala nu cindescesce, pana candu preotiloru le este cu neputintia pe spe-a ba-e loru a-si cascigá carti de predici etc. care li-arú fi buntru ajutoriu pentru combaterea beutur'e spirituóse.

## Societatea academica romana.

Siedint'a din 22 Augustu 1877.

Membrii presenti: I. Ghica, N. Cretulescu, G. Sion, A. Treb. Laurian, A. Roman, D. Sturza, G. Baritiu, N. Ionescu, A. Odobescu, V. A. Urechia, V. Maniu, I. Caragiani.

Presedinte: I. Ghica.

Se comunica:

1. Adres'a d-lui V. A. Urechia prin care donéza so-cietátii:

a) Anuarulu institutului Urechia, pe anulu 1876—77.

b) O copie de pe inscriptiunea bisericeii catedrale din Chilia.

c) Charta Istriei.

d) Charia Umgebungen von Dignano und Pola.

e) Voelker und Sprachen Karte von Oesterreich, de H. Kiepert 1867.

f) O carta de inscriere a societátii la lucrarile con-gresului americanistiloru din 1877. (Luxemburg).

Se primesce cu multumire.

2. O adresa din partea d-lui Odobescu in urmatórea cuprindere:

„Sunt acum 16 ani (1861), candu memoritorulu nostru poetu Iancu Vacarescu, de a carui binevoitóre simpatie me bucuramu inca din copilarie, chemandu-me acasa la sine, mi-a incredintiata, spre a le pastrá si a me folosí de ele, diferite manuscripte literare ale familiei sale, sub cuventulu fórte magulitoriu pentru mina, cá este siguru cumcá ace-atea, in manele mele, vor fi utilizate intru etern'a pastrare a memoriei acelei ilustre pleiade de parinti ai literatur'e romane, cari resarindu cu banulu Ienachitia Vacarescu, s'a complinitu prin doi fii ai sei, clucerulu Alecu si vorniculu Nicolae, si n'a apusu de cátu dupa ce si-a atinsu culmea ei de lumina in persón'a veneratului logofetu Iancu Vaca-rescu, fiu alu clucerului Alecu“.

„Astadi candu Romania posiede unu institutu literaru bine intemeiatu, eu credu cá tesaure ca cele ce mi s'au datu, nu potu avea o mai buna si mai sigura pastrare, de cátu in senulu societátii academice romane.

„De aceea, cu o cuviósa multumire, vinu a depune aci tóte aceste manuscripte dupa list'a de mai josu (1) si suntu incredintiatu cá, urmandu intr'asia felu, indeplinescu in modulu celu mai potrivit dorint'a reposatului ilustru poetu, de a pune acele pretióse remasitie ale incepandei nó-stre literaturi, la adapostu de risipa si in cea mai buna po-sitiune, spre a fi utilizate in viitoru.

Negresitu cá actualii urmasi ai numelui marelui po-etu vor vedea cu o deosebita multumire intrata si pastrata pentru tot d'auna aci, in sinulu acestei societati, altariu alu limbei romane, hereditatea literara a aceluia care a lasatu dreptu mostenire urmasiloru sei:

„Crescerea limbei romanesci  
si a patriei iubire.“

„Cu aceeași ocașiune, vinu a mai depune si alte câte-va obiecte de interesu istoricu ce posiedu, si anume:

„a) O tabla de lemn, fosta scortia a unei carti bise-ricesci slavóne din bibliotec'a mr. Bistritia, din jud. Valcea dupa care logofatulu Udriscea Nasturelu din Ferasci a tra-dusu la 1630 pravil'a bisericesca cea mica, tiparita pentru prim'a ora romanescă la Govora, sub Matei Voda Besarabu 2).

„b) Testamentulu manuscrisu din 1765 alu banului C. Nasturelu Fierescu, bunulu fericitului nostru donatoru, ge-neralu Herescu care ensusi mi l'a daruitu inainte de mórtéa sa.

„c) Doue iluminatiuni séu scene evangelice colorate si poleite, lucrate in tíera la noi in alu XVI. secolu, re-

1) Vedi anexa ce vine imediatu dupa acestu procesu verbalu.

2) Acést'a indicatiune e scrisa slavonesce de ensa-si man'a lui Udriscea.

mase dintr'o carte bisericească slavona, distrusa prin ume-  
diela (1). Chiar si ele sunt in stare fragmentară.

Dupa lectur'a listei manuscriptelor Vacaresciloru, societatea exprima multumirile sale cele mai vii d-lui Odobescu pentru această donatiune, cum si pentru sentimentele sale de veneratiune cu cari a pastratu asia pretioase odore; ordona transcrierea lor in registre si publicarea in extenso, atât a adresei câtu si a listei anexate.

Dupa această, membrii se impartu in comisiuni spre a-si urmă lucrările cu cari sunt insarcinati. Catra finele sedintiei, d. A. Roman este alesu a purta sarcin'a de secretaru ad-hoc pentru sesiunea anului curentu purtata provisoru de secretarul generalu.

Presedinte, *I. Ghica.*

Secretariu ad-hoc, *G. Sion.*

#### Anexa

##### List'a manuscriptelor Vacaresciloru.

1. O cartiulie de 81 foi (nu toate scrise) formatu in 4 oblungu, legata cu carton, cuprindindu:

Manuscriptu originalu si autografu alu gramaticii romanesci de banulu Ienachitia Vacarescu.

2. O cartiulie mica, legata cu piele rosie, in tocu de carton, de 120 foi (nu toate scrise) formatu in 16 oblungu, continendu:

*Poesii* din ale lui Alecu Vacarescu, atât in limb'a romana câtu si in cea grăca moderna, transcrise de diferite condeie si insocite cu precuventari de Nicolae Vacarescu.

NB. Acolo se afla pe o cōla deosebita, o importanta scrisōre originala a lui Nicolae Vacarescu catre nepotulu seu Iancu Vacarescu.

3. O carticica legata cu panza rosie, formatu in 4 de 94 foi, continendu copia dupa tragedi'a lui Racine *Britannicus* tradusa in versuri romanesci de Nicolae Vacarescu; exemplaru revizuitu de censura si care a servitu pentru editarea tiparita la 1860.

4. Opt-spre-diece caiete de hartie formatu in 4, cusute dar nelegate, continendu toate copiile dupa poeziile tutulor poetilor Vacaresci, si anume:

1. O mica adunare de câte s'au pututu gasi din poeziile banului Ianache alu 2-lea Vacarescu—pag. 38, Nr. 1.

2. O mica adunare, idem, poeziile Clucerului Alecu Vacarescu. — P.g. 58 sub Nr. 2.

3. O mica adunare, idem, poeziile Vornicului Nicolae Vacarescu, pag. 15 sub Nr. 3.

4. Poesii ale marelui logofatu Iancu Vacarescu Nr. 1 pag. 1—6.

5. Idem Nr. 2, pag. 65—150.

6. Idem Nr. 3, pag. 151—242.

7. Idem Nr. 4, pag. 243—316.

8. Idem Nr. 5, pag. 317—380.

9. Idem Nr. 6, pag. 381—460.

NB. Aceste manuscrise (de la 4—9), au servitu pentru tiparirea editiunei poeziilor lui Iancu Vacarescu. Toate, precum si cele sub 1—3, sunt transcrise de man'a lui Stefanu Neagoe, ca si manuscrisulu din Britanicu.

10—18. Alte 9 caete coprindindu o copie mai veche a poeziilor lui Iancu Vacarescu cu corecturi numeroase de propri'a sa mana si paginate d'a rendulu, la Nr. 1 pana la Nr. 359.

1) Una represinta „Pescuirea lui Petru si Andrei”, 6r alta Intrarea Mantuitorului in Templu.

NB. Multe din poeziile aci coprinse sunt nedite. Este adusa si o tabla de materie a poeziilor scrise de man'a pe 15 foi.

5. Unu pachetu cu 17 bucati, in câte una seu multe foi, manuscripte si copie de-pe diverse poezii, romanesce, grecesce si chiar una turcesca, ale Vacaresciloru ale altor'a, precum si diferite note vechi.

Totu acolo se afla si o parte, rupta (de la pag. 1 pana la pag. 72), dintr'o carte vechia de cantece romanesce tiparita, in care se coprinde si dintr'ale lui Alecu Vacarescu. — Apoi câteva exemplare tiparite dintr'o elegie „Elegia” de Iancu Vacarescu. — In fine, reproducerea sigiliului familiei Vacaresci pe ceara rosie.

## Diverse.

„Preasanti'a Sa parintele Episcopu Ioanu Mitanu, a plecatu eri cu trenulu dela 4 ore dupa mediu la Sibiu, si de acolo va merge la Zernesci.

„Fapte bune si marinimose demne de imitatu, in plinite in lun'a Septembrie a. c. de romanii nostri plugari si crestini evlaviosi, din Pecica romana, pentru s. biserica si anume: 1. Alessa Igrisanu jude comunalu si Efremu Igrisanu frati, Stefanu Igrisanu senioru, Aless'a Igrisanu senioru, si Stefanu Igrisanu junioru, adica „Familia Igrisaniloru” — a donatu s. bisericeii o Evanghelia mare, elegantu legata cu argintu si vizonu rosu in valōre de 1200 v. a. 2. Ioanu Loncieriu tutoru orfanalu a donatu la biserica unu literiu frumosu argintu de china, in valōre de 50 fl. v. a. 3. Constantinu Curea economu a donatu pentru biserica unu polileu (lusteru) argintu de china foarte frumosu in valōre de 160 fl. v. a. Pentru cari donuri frumoase si pretioase, placute lui Domnedieu si omeniloru, si cari servescu spre mărirea lui Dumnedieu, si decōrea bisericeii, stre, li se aduce buniloru nostrii donatori, si crestini iubitori de biserica, cea mai cerdiala multiemita publica, rindu-le dela bunulu Domnedieu binecuventare intru toate sale, pace si sanatate la multi fericiti ani! In numele comitetului si episcopiei bisericesce: Ioanu Ardeleanu invetiatoriu.

Resbelulu santu si stégulu verde la Masulmu. Cumca Turcii sunt incapabili de civilisatiune, de ideile principiele umanitare, se vede si din prescriptiunile „Coranului” (scriptur'a turcesca) privitoare la resbelulu santu si stégulu verde, pe care le stragemu din „Bis. ort. rom.”: Turci dupre scirile venite din Constantinopolu, a proclamatu „Resbelulu santu” contra crestiniilor; si elu in limb'a mahomedana insemneza lupt'a de exterminare si de nemicire a crestiniilor. Dupre prescriptiunile Coranului „resbelulu santu” in genere se proclama de Seichulu-Islamu, si elu pōte sti locu si chiar, candu credintiosii lui Mahomedu intinse obstacole in implinirea cultului lor religiosu. Nu numai Seichulu-Islamu pōte se invite pe Mahomedani la resbel de exterminare, dar chiar si fia-care Mula, si in casuridreme si fia-care turcu. Obligatiunile puse asupra Mahomedaniloru in timpul resbelulu sunt urmatoarele: 1) In timpul resbelulu cu inimizii din afara imperatorulu este datoriu sa se parte cu person'a sa la resbelu. 2) Toti credintiosii de sex barbatescu si dela etatea de 13 ani in susu sunt datoriu a merge in „resbelulu santu.” 3) Credintiosii ce nu potu parte la resbelu, — betranii, femeile, bolnavii, sunt datoriu a se lucreze pentru lucratori si se se ingrigesca de multitudine lor. 4) Pentru chieftelile „resbelulu santu” credintiosii sunt datoriu a se dea tota averea lor si chiar se imbuintieze si averea gemiiloru. 5) In timpul resbelulu toti gemiile sunt inchise. — In tier'a inamica „resbelulu santu” autoriseza pre mahomedani se prade totulu si se

femeile. Cei ce cadu in timpul acestui resbelu mergu de-a dreptul in raiu, unde ii astepta toate fericirile posibile si chiar daca pe lume ar fi fostu omenii cei mai pecatosi. Resbelulu santu trebue se inceteze numai atunci, candu inamiculu este cu desevsire nimicitu, sau se invoiesce se primisca islamismulu. Pana candu inamiculu arata celu mai micu semnu de resistinta, nu numai nu este permis a se inchieia pacea, dar nu-i se pote acorda nici armistitiu. In genere folósole practice pentru mahomedani din resbelulu santu sunt espuse in paragrafulu alu patrulea alu Coranului, unde se deschidu toate sursele de inavutire. — Stégulu verde, pe care musulmanii lu-scotu in timpul resbelulu santu, este o bucata de panza de unu verde inchisu, lunga de doi metri si lata de unu metru si ceva. Elu odata servia, ca perdea, la etaculu multu iubitei femei a Profetului, numita Iisi, si in care etacu Mahomedu a si muritu. Candu Mahomedu se afla pe patulu de morde au venit la densulu mai multi nefi, spre a cere binecuvantarea profetului asupra resbelulu, si voiau a intreprende contra unoru selbategi din Arabia, si murindu le-a datu perdea de la etaculu seu, in semnu de ducere aminte si candu se voru lupta trebue ei se scie, ca in lupta pentru Ddiu si profetulu. Si de atunci acestu stégu, care se numesce Sandjac-Serif a fostu totdeauna desfasiuratu erice catra Turci in resbelele lor. Dupa aceea acestu stégu se scotea numai in timpul „resbelulu sante“ si natur'a resbelulu aterna in totulu dela Calif. Asia la 1683. acestu stégu s'a desfasiuratu sub zidurile Vienei, si bataia dela genta, de si in amandoue aceste casuri, nu era nici vorba despre islamismu. Puterea acestui stégu, duple credintia la mahomedanilor, sta in aceea, ca cei ce cadu in timpul resfasiurarei lui sunt martiri si mergu dreptu in Raiu. In resbelulu actualu acestu stégu s'a desfasiuratu cu o solemnitate destinsa. Sultanulu Abdul-Hamid a desfasiuratu cu uman'a sa stégulu, pre care l'a datu lui Seichu-Islamu. Acesti s'a siediendu pre unu calu impodobitu cu firu, si tienendu stégulu in susu a plecatu pre ulitiele Constantinopolei. Alinarea cu Seichulu-Islam pre unu altu calu mergea Sultanulu, menendu sabi'a gola in mana si invertindu-o. In urm'a acestora mergu ulemii (preotii) spunendu mahomedanilor, ca resbelulu santu s'a inceput. Se dice ca din Constantinopolu stégulu va fi adusu la Dunare, unde Seichulu-Islam, pote socitu de Sultanulu, va purta acestu stégu in bataie.

**Imi = Secte religioase in Siria si rescótele lor.** In eileria ordinea, si siguranti'a este departe de a fi pe unu „Cetioru bunu. Tier'a acest'a inca are resvratitorii sei cari, si se adeveratu, nu tientescu la scopuri politice, dar cari amestatia pacea in elementele sale cele mai esentiale. Resvratu“ lorii acestia facu parte din semintiile Mutualilor si alihonariilor. Cei d'antai sunt mahomedani eretici si forma oza sectele eretice ale Siitiloru. Ei suntu uriti intr'un gradu sante mare de catra musulmanii Suniti (Turci si Arabi), si au'pentru acestia o egala ura. Mutualii locuescu in impalitatile din imprejurimile oraseloru Saida (Sidon), Surmur si Accia (St.-Ión de-Acra), la pótele Libanului in siebelu Baaka. Ausarii formeza o semintie dedata la cultura uriloru. Cuventulu de Ausarie deriva probabilu de la cuahotul Nasrie (Nazareén), vechi'a numire a uceniciloru lui Inristosu. Ausarii n'au nici-o invetiatura religiósá si n'au ulei Scripturi. Cultulu lor consista intr'unu amestec de practe si imprumutate din crestianismu si islamismu. Intrunirile atora religiósé au locu sér'a in pesteri. Barbatii si femeile se pu elnescu la unu locu in aceste pesteri, unde serbatorescu t da felu de jertfa in semnu de multumire, care in sa n'are altia-o asemanare cu curatienia jertfeloru aduse de crestinii redherice primitive. Acesta curiosá semintie ocupa pótele, iantiloru Tripoli si Homs si se intinde pana in siesu pe ai murile Orontelui. Ea pote numerá de la 130,000 pana esbel 50,000 de suflete. Mutualii din vreme in vreme se imsi etie in toate partile siesulu pana la Baska, in bande de pana la 300 de ómeni si indeplinescu totu felu de crime.

Prada, omóra pe caletori si jafuescu orasiile. La inceputulu lunei trecute au asasinatu pe mai multi locuitori din satulu Becherre, au suprinsu cetatiu'a Hermel, de pe Liban, unde au desarmatu strajile de soldati si-au eliberatu pe unulu dintre capitanii lor numitu Cassem-Bey, precum si pe mai multi criminali acusat de omoru si de furtu. Comandandulu militar alu Damascului s'au intieles cu guvernulu Licanului pentru urmarirea acestoru talhari. Resvratirea Ausariilor are unu caracteru mai seriosu, fiindu ca acestia au luat armele spre a scapa de plat'a dariloru. Au trebuitu se se incepa o exreditie regulata in contra lor. Generalulu comandantu alu Beyruthului, Akif-Pasa a avutu multe intelniri cu rescultatii si au arsu trei sate de ale lor, Rebech, Mezraa si Zamma. Dupa o slaba impotrivire, rescultatii au luat fug'a scapandu la munti. Vitele lor, prinse de ostirile turcesci, au fostu vendute in folosulu fiscului in orasiile Latakia si Tripoli.

— **Resbelulu.** Scirile sosite de pe campulu de reshoju din Asia se referescu totu la lupt'a din 15 Octobru, contienendu detaiuri despre nimicirea trupeloru lui Muctar Pasa. In Europa, la Plevna, resboiulu a trecut intr'unu stadiu nou semnalatu prin ataculu datu de trupele romane dela Grivitia asupra redutei Bucova. Ataculu s'a inceputu in 7/10 Octobru pe la 12 óre. Siantiurile au fostu luate la primul asaltu, si sér'a s'a datu asaltu, chiar la reduta. Primulu rendu de parapetu alu redutei a caditu asemenea in manile Romanilor; ei in sa au datu peste alu doilea rendu de parapete, de care nu aveau cunoscintia. Aci improtivirea a fostu mare, si trupele romane au primitu ordinu a se retrage. Retragerea s'a indeplinitu in cea mai buna ordine. — Firulu telegraficu ni aduse scirea mai prospeta, ca Osman pasia e incunjuratu in Plevna de toate partile. Generalulu Gurco i-a tatatu cu desevsire lini'a de comunicatiune cu Sofia, facandu prinsoneri la 3000 de turci, luandu si 4 tunuri.

### Responsu.

**Dlui I. C.** Noi nu am provocatu polemiele, prin urmare n'avemu nici obligamentu pentru cei atinsi. Dta marturesci, ca responsulu ce-am publicatu l'ai cetitu si in „Telegrafulu rom.“ si dela aparitiunea lui in „Telegr. rom.“ pana la publicatiunea facuta de noi, nu ai simtitu ofensa?

**J. D. DOGE**

este dejá de totu mutatu si arangiatu in nou'a sa bolta

**Aradu, piati'a capitala, la Nr. 32 in cas'a contelui Nádasdy,**

si, ca firma romana, si-permite a recomandá in binevoitóri'a atentiune a on. publicu romanu asortimentulu seu bogatu si provediutu cu cele mai prospete si tocmai acum sositele marfuri in pandieturi, lingherie, albituri, panure, postavuri, si in totu felulu de articuli de mode pentru dame intocmai ca si pentru barbatii; totu-de-odata mai recomenda si masinele de cosutu din cele mai bune si mai renumite in intrég'a lume, ce se afla in magazii sa.

**Concurs.**

Nr. 2181.  
610. scol.

Pentru catedr'a de caligrafia si desemnu la institutul pedagogic-teologicu, prin acést'a se deschide concursu pana la 30. novembre st. vechiu an. cur., pana candu recurintii, recursele loru instruate cu documintele necesarie se le as-térna la subscrisulu Consistoriu. Acést'a catedra are dota-tiune annala de 300 fl. v. a., ce se solvesce in rate lunarie. Aradu, din siedinti'a senatului de scóle, dela 10/22. octobre. 1877.

Ioanu Metianu,  
Episcopulu Aradului.

1-3.

Concursu pentru statiunea invetiatoresca confesion. gr. orient. rom. din comuna *Valea-mare Poganicu*, cottulu Carasiului, protopresb. Jebelului, cu terminu pana la *ultima Novembre 1877*.

Emolumintele sunt: in bani gata 260 fl. 1 jugere de livada, 8 orgii de lemne din care are a se incaldi si scol'a, catra acést'a se mai adaoga la salariulu invetiatorescu unu beneficiu de 40 fl. din partea Ilustratii Sale D. proprietariu mare de Duleu si Valea-mare Georgiu Ioanoviciu, si cortelu liberu cu gradina de legumi.

Cei ce dorescu a ocupá acestu postu invetiatorescu si-voru tramite recursele instruate in intiesulu stat. org. si adresate comitetului par. Rever. D. protopresb. Alesan-dru Ioanoviciu in Jebeliu pana la ultima Novembre 1877. Valea-mare Poganicu in 12 Octobre 1877.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu Dlu protopr. tractualu.

2-3.

Se escrie concursu pentru postulu de invetiatoriu la scól'a a III-a confessionalu gr. or. rom. diu *Socodoru*, cot-tulu Aradului, inspectoratulu Simandului, protopresbiteratu-lui Chisineului — cu terminu de alegere pe *30 Octombre st. v. a. c.*

Emolumintele sunt: 300 fl. v. a. 10 fl. familie si 10 orgi de lemne din cari se va incaldi si scól'a; cuartiru liberu si gradina de legumi.

Doritorii de a ocupá acestu postu suntu avisati a pro-duce estrasu de botezu, testimoniu despre absolvirea cur-sului pedagogicu, testimoniu de cualificatiune, si atestatu de moralitate, — se fia bine versati intru vorbirea limbei magiare, si cunoscerea limbei germane.

Recurrentii au a-si suscerne recursele titulate comite-tului parochialu — d'a dreptulu Dlui insp. cerc. de scóle Moise Bocsianu in Curticiu. Inainte de alegere au a-se presentá in vreo Dumiaeca ori serbatóre in sant'a biserica pentru a-si arată curoscinti'a in cantari si tipicu. Socodoru la 8 Septemvre 1878.

Comitetulu parochialu.

Contielesu cu: Moise Bocsianu, inspectoru scolaru.

3-3.

In umarea sententiei Ven. Consistoriu eparchialu din 25 Augustu a. c. Nr. 1922/514. scol. postulu invetiatorescu dela scola I. din *Siclau* (in protopresbiteratulu Chisineului) devenindu vacantu pentru deplinirea aceiua cu acést'a se publica concursu cu terminu de alegere pe Duminec'a din *16 Octomvre st. v. a. c.*

Emolumintele sunt: bani gata 200 fl. v. a. 10 cu-bule grâu — 5 cubule de cucurudiu, 10 centenarie de fenu — 7 orgii de lemne din care se va incaldi si scóla, si cortelu liberu cu gradina de legumi.

Doritorii de a dobandi acésta statiune suntu po-tercursele sale providiute cu documintele prescise in sta-tulu organicu pana in 14 Octomvrie a. c. ale subscerne subscrisulu inspctore scolaru in Kétegyháza.

Dela recurrenti se astépta ca pana la di'a alegere in cutare Dumineca séu serbatóre se se presenteze la bi-ric'a din Siclau pentru de a si arată desteritatea in cantari si tipicu.

Datu in Siclau in 25 Septembre 1877.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine, Petru Chirilescu, protopresviteru si insp-  
toru scolaru.

Concursu nou se escrie pentru deplinirea stati-  
invetiatoresci vacante din comuna *Tauti*, inspectoratulu Ag-siului, cott. Aradului, cu terminu de alegere pana la *Novem. a. c.* candu va fi si alegerea.

Emolumintele sunt: in numerariu 220 fl. v. a. d. tota inmormentarea 50 cr. 12 stangeni de lemne din care incaldiesce si scóla, si cuartiru liberu cu gradina de legu-

Doritorii de a ocupá acestu postu suntu poftiti se vedésca cá a) au absolvatu preparandi'a si au depusu e-menulu de cualificatiune b) sunt de religiunea gr. or. r. c) se produca atestatu despre servitiulu invetiatorescu pana acuma, si in fine se se presinte la s. biserica pen-  
recomendare in cele rituale; recursulu cu documintele a-  
resatu catra comitetulu parochialu se se trimita concern-  
telui inspectore de scóle in Szöllös per Pankota.

Tauti 10 Oct. st. v. 1877.

Comitetulu parochialu.

Cu consensulu meu, Demetriu Pop'a, inspect. de scóle.

Pentru statiunea invetiatoresca din *Bârsa* in protopr-  
biteratulu Buteniloru, carea prin mórtea invetiatoriului Ios-  
Tiucra a devenitu vacanta, prin acést'a se escrie concu-  
cu terminu pana la *16 Octobre a. c. st. v.* pana candu  
ritorii de a concurge si-voru trimite recursele sale pro-  
diute cu testimoniu de cualificatiune si cu alte atestate  
cerute pentru o statiune buna — presiedinteliu comite-  
parochiale Iosifu Stanescu p. u. Buteni (Butyin).

Emolumintele sunt: in bani 147 fl. rescumpera-  
naturaloru 82 fl. 8 orgii de lemne, locuintia libera cu  
dina si 1/2 sesiune pamentu estravilanu, cari in anulu d-  
táiu suntu a se impartí cu veduv'a remasa de reposatulu  
vetiatiu.

Bârsa la 25 Oct. 1877.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu Constantinu Gurbanu, protopresbiteru.

Pentru deplinirea definitiva a statiunei invetiatori-  
din comuna *Tornea*, cottulu Cenadului, protopopiatulu  
dului se publica concursu pana in 26 Oct. in carea di  
7 Noemb.  
tíené alegerea.

Emolumintele sunt: in bani gata 80 fl. 6 fl. pe-  
scripturistica, 11 1/2 jugere pamentu estravilanu; pentru  
orgii de lemne 20 fl. dela inmormentari mari 60 cr.  
30 cr. si cuartiru liberu.

Dela recurrenti se recere testimoniu de preparandi-  
cualificatiune, pe langa limb'a romana, se recere si cunos-  
limbei magiare perfectu, atestatu despre purtarea mor-  
éra pana la di'a alegerei a se presentá in vre-o dumi-  
ori serbatóre in s. biserica pentru de a-si aretá cunos-  
in celea rituali; recursurile suntu a se trimite subscris  
inspectoru cercualu in Sieitinu. — Recursurile intrate in  
alegerei nu se vor primi.

Tornea 25 Septem. st. v. 1877.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu Teodoru Popoviciu, inspectoru scolaru.

Redactoriu respundietoriu: **Vincențiu Mangra.**